

Beleidsdocument begraafplaatsen Mollenlanden

Kaderstelling beleid

Mei 2024

Inhoudsopgave

Inleiding

1. Huidige stand van zaken

Karakteristiek	4
Bestaand beleid	4
Capaciteit	5
Financiën	6

2. Kaderstelling

Kwaliteitsniveau	7
Serviceniveau	7
Aula's en bergingen	8
Capaciteit	8
Uitgifte graven	11
Natuurbegraven	11
Financiën	12

3. Participatie 13

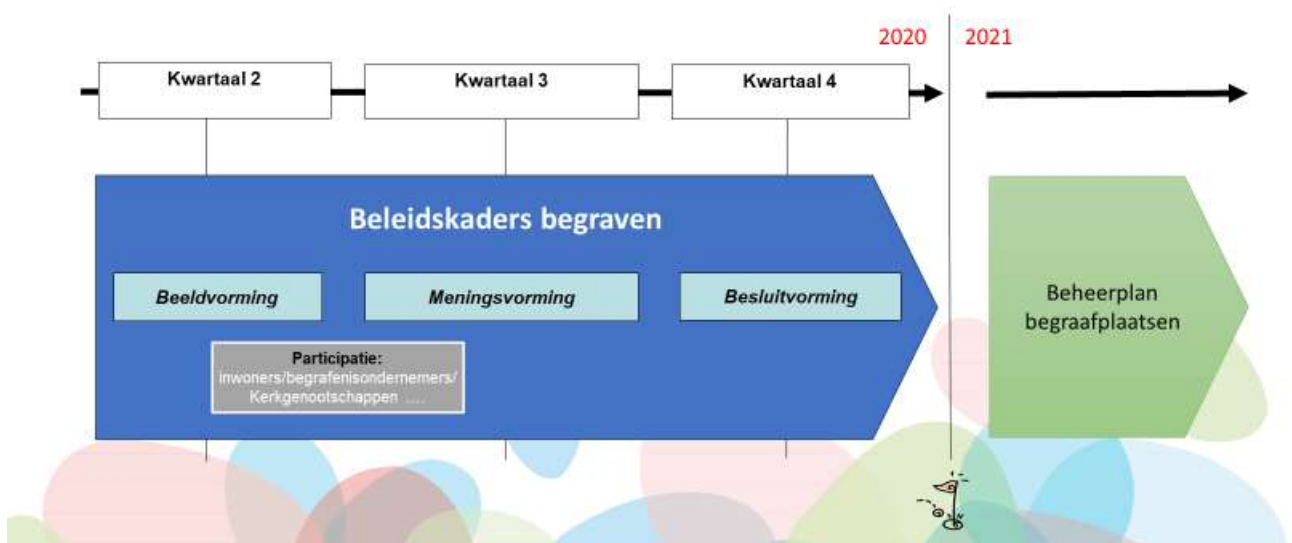

Inleiding:

In de gemeente Molenlanden is het totale product begraven omvangrijk. Voor de harmonisatie van beleid is de gemeente verplicht in het kader van de wet 'Algemene regels herindeling' uiterlijk eind 2020 minimaal een beheerverordening lijkbezorging en tarieventabel vast te stellen. Het college heeft besloten om in het harmonisatieproces naast bovenstaande onderwerpen ook andere essentiële beleidsitems aan de orde te stellen. Deze items zijn namelijk ook onderdeel van het begraafplaatsenbeleid en onlosmakelijk met de formele harmonisatieopgave verbonden; zonder uitwerking van en kaderstelling op deze onderdelen kan de opgave niet worden bereikt.

In hoofdstuk 2 is de denkrichting van het college op deze items verwoord.

Voor het harmonisatieproces om tot kaderstelling te komen is onderstaande planning van toepassing:

Tijdens de reeds gepasseerde beeldvormende avond is de huidige stand van zaken, de beoogde participatievorm en een eerste verkenning op de beleidsitems gepresenteerd.

Begraven is een gevoelig thema, waarbij zorgvuldigheid en een heldere communicatie zeer belangrijk zijn. In het harmonisatieproces is dan ook tijd en ruimte ingebouwd om de betrokkenheid en inbreng van inwoners en andere belanghebbenden een plek te geven, zodat een zo groot mogelijk maatschappelijk draagvlak kan worden bereikt. In hoofdstuk 3 leest u hoe de participatie heeft plaatsgevonden en in de bijlage welke input is opgehaald.

Dit beleidsdocument vormt tezamen met de hieruit voortvloeiende beheerverordening lijkbezorging, het uitvoeringsbesluit en de tarieventabel het begraafplaatsenbeleid.

De praktische vertaling hiervan zal plaatsvinden in het 'Beheerplan begraafplaatsen Molenlanden'. Het college zal het beheerplan in de eerste helft van 2021 vaststellen.

1.Huidige stand van zaken

Karakteristiek

Binnen gemeente Molenlanden zijn in totaal 25 begraafplaatsen aanwezig. De begraafplaatsen liggen in of nabij de dorpskernen (en stad). Hierdoor hebben de begraafplaatsen een verspreide ligging.

Het onderhoud op alle begraafplaatsen wordt uitgevoerd op beeldkwaliteitsniveau A. Dit is het hoogste onderhoudsniveau wat binnen de systematiek van beheren op beeldkwaliteit mogelijk is.

Jaarlijks vinden ca. 260 begrafenissen plaats, waarbij we als gemeente faciliteren in de graven, het delven en het zogenaamde 'voorlopen' tijdens de plechtigheid.

Door een terughoudend ruimingsbeleid in het verleden zijn relatief veel begraafplaatsen in de loop der tijd uitgebreid.

Bestaand beleid

In beide voormalige gemeenten is (naast de verordeningen) beleid op begraafplaatsen vastgesteld:

Voormalig Molenwaard:

- Beleidskaders begraafplaatsen (2015)
- Beheerplan begraafplaatsen (2015)

Voormalig Giessenlanden:

- Toekomstvisie begraafplaatsen (2017)
- Beheerplan begraafplaatsen (2015)

De huidige overeenkomsten en verschillen tussen beide voormalige gemeenten zijn vanzelfsprekend belicht. Hierin is in de harmonisatie een afweging gemaakt in de te kiezen uitgangspunten en denkrichtingen voor de gemeente Molenlanden. Er is ook gezocht naar een goede balans tussen kosten en opbrengsten rekening houdend met het feit dat dit onderwerp zeer gevoelig is en hierbij dus niet alleen de bedrijfsvoering bepalend is.

Hieronder worden ter illustratie een aantal belangrijke verschillen tussen voormalig Giessenlanden en Molenwaard opgesomd:

- Kindergraven uitgegeven voor 20 jaar versus voor onbepaalde tijd
- Uitgifte algemene graven voor 10 jaar versus voor 15 of 20 jaar
- Uitgifte particuliere graven voor 20 jaar versus voor 20, 30 en 50 jaar
- Onderhoudsrechten: standaard jaarlijks onderhoud betalen met mogelijkheid afkoop versus verplicht afkopen van het onderhoud
- Ruimen na het verstrijken van de termijn (= in geval van algemeen graf) of wanneer afstand wordt gedaan (= in geval van particulier graf) versus ruimen bij ruimtegebrek

Capaciteit

Wanneer een actief ruimingsbeleid wordt gehanteerd zullen we op de meeste begraafplaatsen kunnen blijven begraven, maar op een aantal zal ruimtegebrek ontstaan. Over circa 14 jaar zal conform de huidige prognoses als eerste ruimtegebrek ontstaan op de begraafplaats in Hoornaar. Later zal ook in Giessenburg (over 25 jaar) en Nieuw-Lekkerland (over 29 jaar) ruimtegebrek ontstaan.

Wanneer niet wordt gekozen voor een actief ruimingsbeleid, dan ontstaat er eerder en op meer begraafplaatsen ruimtegebrek (zie kolom 'capaciteit zonder ruimen')

Onderstaand de huidige capaciteitsprognose:

Begraafplaats	Totaal aantal graven	Beschikbaar	Nu te ruimen	Capaciteit zonder ruimen	Capaciteit met nu te ruimen	Capaciteit met ruimingscyclus
Langerak	426	204	62	voldoende	voldoende	voldoende
Molenaarsgraaf	204	38	5	tekort in 2043	voldoende	voldoende
Nieuw-Lekkerland oud (enkel bijzettingen)	613	3	0	nvt	nvt	nvt
Nieuw-Lekkerland	855	565	2	tekort in 2048	tekort in 2048	tekort in 2049
Nieuwpoort	417	211	53	voldoende	voldoende	voldoende
Ottoland	185	60	18	voldoende	voldoende	voldoende
Oud-Alblas	488	170	45	voldoende	voldoende	voldoende
Streefkerk	429	97	63	tekort in 2042	voldoende	voldoende
Wijngaarden oud (enkel bijzettingen)	115	0	37	nvt	nvt	nvt
Wijngaarden	213	109	13	voldoende	voldoende	voldoende
Goudriaan	203	61	74	voldoende	voldoende	voldoende
Arkel	730	148	18	voldoende	voldoende	voldoende
Bleskensgraaf	880	341	202	voldoende	voldoende	voldoende
Brandwijk oud (enkel bijzettingen)	120	5	68	nvt	nvt	nvt
Brandwijk	305	58	98	tekort in 2043	voldoende	voldoende
Giessenburg Kerkweg	157	21	136	voldoende	voldoende	voldoende
Giessenburg CmvH	404	60	52	tekort in 2030	tekort in 2039	tekort in 2045
Giessen-Oudekerk	549	127	275	tekort in 2047	voldoende	voldoende
Hoogbloklant	260	45	96	tekort in 2036	voldoende	voldoende
Hoornaar	200	25	28	tekort in 2027	tekort in 2039	tekort in 2034
Noordeloos	318	49	83	tekort in 2028	tekort in 2043	voldoende
Schelluinen Kerkplein (enkel bijzettingen)	119	0	35	nvt	nvt	nvt
Schelluinen Nolweg	332	101	20	voldoende	voldoende	voldoende
Groot-Amers	716	323	46	voldoende	voldoende	voldoende
Totaal	9238	2821	1529			

In de kolom 'capaciteit met nu te ruimen' wordt het resultaat van de prognose weergegeven als nu wordt gestart met het ruimen van graven die op dit moment al daadwerkelijk geruimd kunnen worden (doordat de termijn is verstreken in het geval van algemene graven of als afstand is gedaan in het geval van particuliere graven).

In de kolom 'capaciteit met ruimingscyclus' wordt het resultaat van de prognose weergegeven als we graven waarvan de termijn is verstreken of als afstand is gedaan in een cyclus blijven ruimen (= actief ruimingsbeleid).

De prognose is gebaseerd op de beschikbare en benodigde capaciteit voor mensen die begraven willen worden. Landelijk is een trend zichtbaar dat steeds meer mensen kiezen voor cremen; de huidige kengetallen wijzen uit dat ca. 65% van de overledenen worden gecremeerd. Binnen de gemeente Molenlanden ligt deze verhouding wezenlijk anders en wordt er veel meer begraven dan gecremeerd en is tot op heden genoemde trend niet zichtbaar.

In de prognose is de groei van kernen (en daarmee het aantal inwoners) niet meegenomen.

Financiën

Kostendekking:

Op dit moment zijn de lasten van onze begraafplaatsen hoger dan de baten, waardoor we niet kostendekkend zijn. Het huidige kostendekkendheidspercentage is 73%:

Totale lasten	€ 1.555.049,00
Waarvan:	
-Exploitatielasten	€ 338.843,00
-Kapitaallasten	€ 217.155,00
-Personeelslasten	€ 999.051,00
Totale baten	€ 1.141.127,00
Structureel tekort	€ 413.922,00
Kostendekkingspercentage	73%

Landelijk gezien kan gesteld worden dat er nauwelijks gemeenten zijn die 100% kostendekkend zijn. Een benchmark maken met een aantal vergelijkbare gemeenten voegt niet veel toe, aangezien de uitkomst nauwelijks iets zegt. Iedere gemeente rekent namelijk andere kosten toe aan haar begraafplaats. De kostendekking hangt tevens af van:

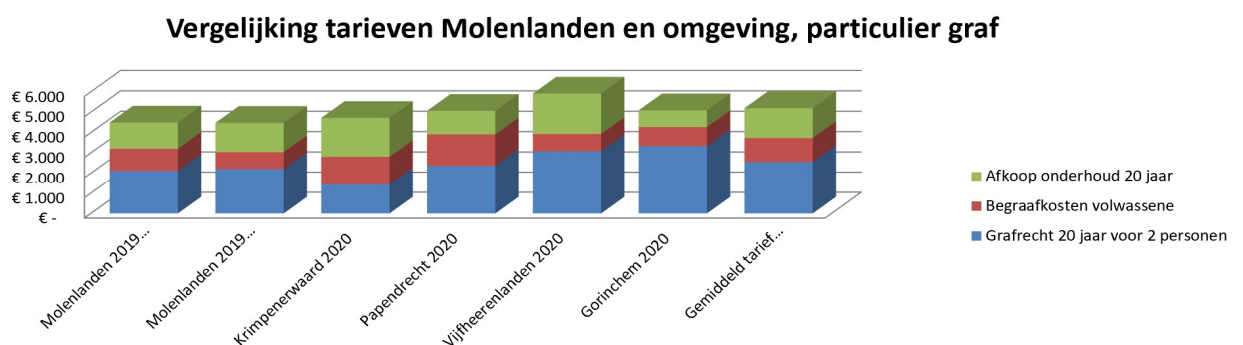
- het aantal begraafplaatsen per gemeente
- de onderlinge afstand van de begraafplaatsen
- beheer en graf delven in eigen beheer of uitbesteed
- mate van serviceverlening
- kwaliteitsniveau van het onderhoud
- eigen aula/ crematorium
- het op orde hebben van de administratie

Gezien deze variabelen zijn er gemeenten te vinden met slechts 1 begraafplaats waar de kostendekking ca. 45% is en gemeenten met meerdere begraafplaatsen die een kostendekking tussen 70 en 80% halen.

Tarieven:

De huidige tarieven van beide voormalige gemeenten zijn gemiddeld genomen vergelijkbaar. Landelijk gezien zijn deze tarieven wel relatief hoog. Voor de tarieven is in tegenstelling tot de kostendekkendheid gemakkelijker een vergelijking te maken.

Een vergelijking op basis van de uitgifte van een graf voor 20 jaar met een aantal omliggende gemeenten geeft het volgende beeld:

De eerste kolom is de voormalige gemeente Molenwaard, de tweede kolom de voormalig gemeente Giessenlanden.

2.Kaderstelling

In dit hoofdstuk wordt per onderwerp het vraagstuk en uitgangspunt verwoord. Op de uitgangspunten wordt een toelichting en achtergrondinformatie gegeven, zodat de afweging om tot het betreffende uitgangspunt te komen inzichtelijk is (wat, hoe, waarom?).

Kwaliteitsniveau

Vraag:

Welk onderhoudsniveau hanteren we?

Uitgangspunt:

We blijven het huidige onderhoudsniveau (beeldkwaliteitsniveau A) hanteren.

Het huidige kwaliteitsniveau wordt enorm gewaardeerd door onze inwoners. Het verlagen van het niveau wat in het verleden op onderdelen is 'geprobeerd' (onkruidbestrijding op de paden, minder knippen van hagen, lagere maaifrequentie van gazons) kon destijds rekenen op veel en felle kritiek vanuit de samenleving.

Voor de gemeente moeten de begraafplaatsen een visitekaartje zijn en dient een laatste rustplaats er netjes en verzorgd bij te liggen.

Serviceniveau

Vraag:

Gaan we (meer) faciliteren voor mensen die gecremeerd worden?

Uitgangspunt:

In elke kern met een begraafplaats wordt een urnenvoorziening (en waar mogelijk) strooiveld gecreëerd.

In het kader van gelijkheid ligt het voor de hand ook voor mensen die gecremeerd worden 'een ruimte' aan te bieden. Dit is niet nieuw, aangezien we dit op een aantal begraafplaatsen al faciliteren. Ondanks het feit dat in Molenlanden t.o.v. het landelijk gemiddelde meer wordt begraven zal het tot stand brengen van voorzieningen in een behoefte voorzien. De aanwezigheid van de voorzieningen zal ook eerder een vraag genereren.

Vraag:

Is het mogelijk een graf (bij leven) te reserveren?

Uitgangspunt:

Het wordt op alle begraafplaatsen mogelijk om een graf te reserveren, mits de beschikbare capaciteit op de betreffende begraafplaats dit toestaat.

Op de begraafplaatsen van voormalig Molenwaard is reserveren op dit moment al mogelijk. Op de voormalige Giessenlandse begraafplaatsen is het vanwege een naderend capaciteitsgebrek op een aantal begraafplaatsen niet mogelijk om een graf te reserveren.

Met enige regelmaat wordt de vraag gesteld of men een specifieke locatie (graf) kan reserveren om later begraven te worden. Door het tegen (jaarlijkse) betaling aanbieden van deze mogelijkheid op de begraafplaatsen waarbij geen capaciteitsgebrek ontstaat op korte termijn kan aan deze wens van onze inwoners tegemoet worden gekomen.

Aula's en bergingen

Vraag:

Hoe gaan we om met de huidige (niet of nauwelijks in gebruik zijnde) gebouwen op begraafplaatsen?

Uitgangspunt:

Voor de gebouwen zonder functie wordt onderzocht in hoeverre herbestemming, 'zelfbeheer' en/of sloop kan plaatsvinden.

In de toekomstvisie van voormalig Giessenlanden zijn uitvoeringsmaatregelen opgenomen om een aantal aula's te slopen. Het slopen van aula's is onomkeerbaar en het ligt voor de hand om in dit harmonisatieproces eerst Molenlanden-breed te kijken of herbestemming van gebouwen wenselijk, mogelijk en haalbaar is.

Uiteraard speelt het kostenplaatje hierbij ook een belangrijke rol; kiezen we voor éénmalige kosten (sloop), de huidige structurele kosten van beheer en onderhoud continueren (behoud) of beheer- en onderhoudskosten elders beleggen (behoud met financiering uit 'samenleving')?

De uitwerking hiervan zal worden opgenomen in het op te stellen beheerplan begraafplaatsen.

Capaciteit

Uitbreiding

Vraag:

Hoe gaan we om met het aantal begraafplaatsen: willen we lokaal blijven begraven?

Uitgangspunt:

Begraafplaatsen worden niet meer uitgebreid. Waar mogelijk blijven we lokaal begraven. Op de begraafplaatsen waar dit op termijn niet meer mogelijk is zal moeten worden uitgeweken naar een andere begraafplaats.

Uitbreidingen van begraafplaatsen vergen forse investeringen en zorgen voor structureel hogere lasten. De noodzaak om uit te breiden ontbreekt aangezien we overall (dus kijkend naar alle begraafplaatsen in Molenlanden) blijvend voldoende capaciteit hebben.

Het standpunt om altijd lokaal (in elke kern) te kunnen blijven begraven dient dan wel losgelaten te worden. Uitgaande van de huidige prognoses geldt dit overigens voor 'slechts' 3 kernen waar dit over ca. 14 jaar gaat spelen (zie tabel huidige capaciteitsprognose in hoofdstuk 1).

Vanuit het capaciteitsvraagstuk ontbreekt dus de noodzaak om een nieuwe begraafplaats aan te leggen. Ook vanuit kosten oogpunt (aanleg en beheer) ligt dit niet voor de hand.

Ruimen

Vraag:

Ruimen we actief (bij het verstrijken van de termijn of als afstand wordt gedaan) ook als er geen ruimtegebrek is?

Uitgangspunt:

We hanteren een actief ruimingsbeleid (bij verstrijken termijn of als afstand wordt gedaan). Ook als er geen ruimtegebrek is.

Nadat van een graf afstand is gedaan, of de termijn bij een algemeen graf is verlopen vervallen de rechten op deze graven aan de gemeente. De gemeente is vervolgens verantwoordelijk voor het onderhoud van deze gedenktekens en eventuele schade die ontstaat mocht zo'n gedenkteken omvallen.

Zolang als er rechten op een graf gevestigd zijn moet een rechthebbende of belanghebbende onderhoudsrechten betalen. Op het moment dat er afstand wordt gedaan of de termijn verloopt ontvangt de gemeente geen inkomsten meer en ontstaat er een ongelijkheid met de graven waarvoor nog wel onderhoudsrechten worden betaald. Om deze reden worden gedenktekens van de graven waarvan de termijn is verlopen of waarvan afstand is gedaan geruimd. Het graf is hierdoor niet meer zichtbaar en herkenbaar. Naast het gelijkheidsprincipe is actief ruimen uiteraard ook van belang om blijvend voldoende capaciteit te hebben.

Op oude begraafplaatsen, oude delen van begraafplaatsen en reguliere begraafplaatsen waar fysieke en/of technische beperkingen aanwezig zijn zullen geen ondergrondse ruiming plaatsvinden tot het moment dat 75% van de graven op deze locaties vervallen zijn verklaard.

Daarnaast zullen graven die voorkomen op de lijst 'Historische graven en opvallende grafbedekking' worden uitgezonderd van ruiming, waarbij:

- Voor historische persoonlijkheden geldt dat boven- én ondergronds niet wordt geruimd;
- Voor opvallende grafbedekkingen geldt dat bovengronds niet wordt geruimd

Schudden

Vraag:

Is schudden overal blijvend mogelijk en is het aantrekkelijker te maken, waardoor (op termijn) geen graven zonder betalende rechthebbenden meer zijn?

Uitgangspunt:

Op locaties waar het kan zal de mogelijkheid van schudden pro-actiever richting nabestaanden /belanghebbenden worden gecommuniceerd.

Het 'schudden' van een graf is het dieper herbegraven van stoffelijke resten waardoor er in een graf ruimte komt voor een nieuwe begraafing van een volgende generatie van de familie. Er kunnen dan dus meerdere familieleden in één graf begraven worden. Naast het voordeel voor de nabestaanden is het schudden vanuit het oogpunt van beschikbare capaciteit ook aantrekkelijk voor de gemeente. Aan de andere kant werkt deze mogelijkheid beperkend voor beoogde herinrichtingen; graven blijven immers langer in stand. Een ander (nadelig) effect is dat de gemeente door middel van het schudden van graven minder inkomsten genereert. Dit heeft met name betrekking op het schudden van graven met een termijn voor onbepaalde tijd. Er kunnen geen kosten voor het grafrecht in rekening worden gebracht. Deze blijven namelijk in stand. Alleen de jaarlijkse onderhoudsrechten en kosten voor het schudden worden betaald.

Door het aantrekkelijk maken van schudden zullen er naar verwachting minder nieuwe graven worden uitgegeven, waardoor minder inkomsten zullen worden gegenereerd. Het is echter niet in te schatten wat de mogelijkheid van schudden betekent voor de beschikbare capaciteit enerzijds en de inkomsten anderzijds. Schudden is namelijk niet altijd en overal mogelijk. Dit heeft te maken met de volgende aspecten:

- in het verleden uitgegeven graven voldoen niet altijd aan de huidige grafmaten, waardoor schudden en daarmee nieuwe begravingen niet mogelijk zijn
- door diverse oorzaken kan een overledene niet of onvoldoende verteerd zijn om geschud te worden
- door (te) hoge grondwaterstanden kan het voorkomen dat schudden geen optie is
- bij noodzakelijke herinrichtingen (herstructurering paden, oplossen grondwaterproblemen) ligt het niet voor de hand op de betreffende locaties schudden toe te staan.

Op oude begraafplaatsen, oude delen van begraafplaatsen en reguliere begraafplaatsen waar fysieke en/of technische beperkingen aanwezig zijn zal een schudverbod worden opgelegd tot het moment dat ruiming én herinrichting op deze locaties heeft plaatsgevonden.

Graven voor onbepaalde tijd

Vraag:

Hoe gaan we om met graven die zijn uitgegeven voor onbepaalde tijd?

Uitgangspunt:

Graven die voor onbepaalde tijd zijn uitgegeven blijven in stand zoals ze zijn.

Vanwege de destijds afgegeven juridische status van deze graven kunnen deze rechten niet worden ontbonden. Op het moment dat de rechthebbende van een graf dat is uitgegeven voor onbepaalde tijd overlijdt worden de overige nabestaanden, voor zover deze bekend zijn bij de gemeente, aangeschreven. Indien geen nabestaanden bekend zijn wordt minimaal een jaar lang een bordje bij het graf geplaatst. Indien zich na een jaar geen nieuwe rechthebbende heeft aangediend wordt het betreffende graf vervallen verklaard. Het graf kan dan worden geruimd en opnieuw in gebruik worden genomen.

Uitgifte graven

Vraag:

Hoe gaan we om met de uitgiftetermijnen?

Uitgangspunt kinderen:

Kindergraven worden uitgegeven voor 20, 30 of 50 jaar tegen een verlaagd tarief, algemene kindergraven worden niet meer uitgegeven.

In voormalig Giessenlanden worden kindergraven voor 20 jaar uitgegeven. In voormalig Molenwaard voor onbepaalde tijd. Om recht te doen aan de gevoeligheid bij kindergraven in het bijzonder bieden we met de mogelijkheid tot een uitgifte tot 50 jaar een lange grafrust aan, waarbij er ook net als bij volwassenen bovendien nog de mogelijkheid van verlenging blijft. De ouders/nabestaanden kunnen hierdoor zelf bepalen hoe lang het kindergraf in stand moet blijven.

Door een gematigd tarief aan te bieden wordt/blijft het betaalbaar voor onze inwoners en vervalt de noodzaak om nog algemene kindergraven uit te geven.

Uitgangspunt volwassenen:

Particuliere graven worden uitgegeven voor een periode van 20, 30 of 50 jaar met de blijvende mogelijkheid om na het verstrijken van de gekozen termijn te verlengen. Algemene graven worden uitgegeven voor 15 jaar.

In voormalig Giessenlanden worden particuliere graven uitgegeven voor 20 jaar, waar voormalig Molenwaard de keuzemogelijkheid heeft voor uitgiftetermijnen van 20, 30 of 50 jaar.

Door meerdere uitgiftetermijnen aan te bieden wordt de keuzemogelijkheid Molenlanden-breed voor nabestaanden vergroot.

Voor particuliere graven kan (waar technisch mogelijk) ook een vergunning voor het (op eigen kosten) aanbrengen van een grafkelder door het college worden verleend.

Voor de algemene graven is gekozen voor een uitgiftetermijn van 15 jaar, omdat de praktijk uitwijst dat na het verstrijken van deze periode op een ethisch verantwoorde en waardige manier geruimd kan worden.

In voormalig Molenwaard is er ook de mogelijkheid om een algemeen graf voor 20 jaar te kiezen. Om een helder onderscheid te maken tussen algemene en particuliere graven komt deze uitgiftetermijn te vervallen.

Natuurbegraven

Vraag:

Willen we meewerken aan het initiatief van een natuurbegraafplaats in onze gemeente?

Uitgangspunt:

Het college staat open voor het initiatief van een natuurbegraafplaats binnen Molenlanden, mits de haalbaarheid door de initiatiefnemer wordt aangetoond.

In het proces om te komen tot een inrichtings- en beheervisie voor de Slingelandse Plassen is een initiatiefnemer betrokken die graag bij (of in de nabijheid van) de Slingelandse Plassen een natuurbegraafplaats wil exploiteren. In het kader van het harmonisatieproces begraafplaatsenbeleid is het van essentieel belang eerst te verkennen in hoeverre we als gemeente mee willen werken aan de totstandkoming van een natuurbegraafplaats alvorens in te zoomen op een mogelijke locatie.

Om te kunnen beoordelen of we kunnen en willen meewerken zal de haalbaarheid van een natuurbegraafplaats in onze gemeente door de initiatiefnemer moeten worden aangetoond. De initiatiefnemer zal in zijn haalbaarheidsstudie in ieder geval moeten aantonen dat wordt voldaan aan de volgende gemeentelijke kaders:

- Passend in ruimtelijk gemeentelijk beleid
- Borging landschappelijke inpassing
- Centrale ligging
- Openbaar karakter, waardoor medegebruik in de vorm van wandelen en fietsen mogelijk is
- Borging van beheer en onderhoud
- Begraven is technisch aantoonbaar mogelijk (voldoende drooglegging ed)

Het is ook goed om ervan bewust te zijn dat een natuurbegraafplaats in principe een concurrent is van onze eigen begraafplaatsen; als er gebruik van wordt gemaakt is het gunstig voor onze beschikbare capaciteit, maar ongunstig voor onze inkomsten. Hoeveel dit zal zijn is op voorhand niet in te schatten.

Financiën

Vraag:

Welk percentage kostendekkendheid willen we nastreven?

Uitgangspunt:

We streven naar een kostendekkendheidspercentage van 80%, te realiseren binnen 3 jaar.

Zoals eerder verwoord hechten we veel waarde aan goed onderhouden begraafplaatsen, waardoor een hoge belevingswaarde en goede uitstraling ontstaat.

Dit brengt (net als de overige Buitenruimte in onze kernen) kosten met zich mee. Een verlaging van dit beeldkwaliteitsniveau zou afbreuk doen aan dit 'visitekaartje'.

Aangezien we ook streven naar betaalbare tarieven is het in de balans tussen kosten en baten toewerken naar een kostendekkendheidspercentage van 80% binnen 3 jaar realistisch, maar tegelijkertijd ook het maximum.

Vanuit de kaderstelling zullen voorstellen om extra inkomsten te genereren enerzijds en kosten te verlagen anderzijds worden opgenomen in het op te stellen beheerplan.

Vraag:

Gaan we bezuinigen op het taakveld begraafplaatsen?

Uitgangspunt:

We zullen onderzoeken in hoeverre (her)inrichtingsmaatregelen op termijn kunnen bijdragen aan het verlagen van de onderhoudskosten zonder dat dit ten koste gaat van genoemd kwaliteitsniveau.

In het vorige uitgangspunt over kostendekkendheid is aangegeven dat voorstellen om de kosten te verlagen worden opgenomen in het beheerplan. Het onderzoek naar (her)inrichtingsmaatregelen is daar een onderdeel van.

Ter illustratie wordt hieronder een voorbeeld van een dergelijke maatregel verwoord:

In grafvakken waar rondom de graven alleen grond of zand aanwezig is groeit sneller en meer onkruid dan op plekken waar een zekere mate van 'bodembedekking' aanwezig is. Om deze plekken te reduceren kan gedacht worden aan het toepassen van beplanting, gazon of een halfverharding (grind/schelpen).

De vakken worden minder arbeidsintensief en de ingreep doet geen afbreuk aan het beeldkwaliteitsniveau.

Bezuinigen door onderhoudswerkzaamheden door inwoners en/of kerkgenootschappen te laten uitvoeren is wat ons betreft geen goede optie: het vergt erg veel afstemming en controle, waarbij tevens het na te streven kwaliteitsniveau op alle begraafplaatsen niet geborgd is.

3.Participatie

Zorgvuldigheid, draagvlak en een heldere communicatie zijn zeer belangrijk in dit harmonisatieproces. De participatie en communicatie is dan ook breed opgezet.

Enerzijds om iedereen 'mee te nemen' en anderzijds om de mening en opvatting te peilen over de diverse beleidsonderwerpen, zodat deze input kan worden meegewogen in de besluitvorming.

In samenwerking met een onderzoeksbureau is een enquête uitgezet die voor een ieder te benaderen en in te vullen was. Dit is aangekondigd op de website, social media en in Het Kontakt. Daarnaast zijn een aantal doelgroepen actief benaderd, te weten:

- Burgerpanel (TIP Molenlanden)
- Klankborgroepen / dorpsberaden
- Kerkgenootschappen
- Begrafenisondernemers

Om ook een beeld te krijgen van de mening van nabestaanden die daadwerkelijk 'gebruik maken' van de begraafplaatsen is een steekproef uitgevoerd, waarbij per begraafplaats 'ad random' nabestaanden zijn benaderd, zodat ook hiervan een representatief beeld is ontstaan. In de bijlage is de rapportage met de resultaten van de enquête opgenomen.

Kijkend naar de geformuleerde uitgangspunten in hoofdstuk 2 t.o.v. de opvattingen hierover door de participanten kan gesteld worden dat op een aantal punten afwijkingen aanwezig zijn.

De 3 belangrijkste zijn:

1. Bovengronds ruimen
Het merendeel van de participanten is van mening dat pas bovengronds geruimd moet worden als er daadwerkelijk ruimtegebrek is
2. Begraafplaatsen uitbreiden
Het merendeel van de participanten ziet graag waar mogelijk uitbreiding van begraafplaatsen als ruimtegebrek ontstaat
3. Strooiveld aanleggen
Waar een meerderheid voor het creëren van urnenmuren is bestaat er over het aanleggen van strooivelden waar dit mogelijk is verdeeldheid.

Op basis van deze resultaten wordt gezien de argumentatie bij de uitgangspunten geen aanleiding gezien om wijzigingen en/of nuancering aan te brengen.

